

Vergaderjaar 2009–2010

27 858

Gewasbeschermingsbeleid

Nr. 90

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 augustus 2010

Met deze brief informeer ik u over een vondst van de tamme kastanje-galwesp (*Dryocosmus kuriphilus*) in Boskoop. Ook informeer ik u over een tweede vondst van de Oost-Aziatische boktor in Hoofddorp.

Vondst tamme kastanjesgalwesp (*Dryocosmus kuriphilus*) in Boskoop

Op 21 juli jl. heeft Naktuinbouw een monster genomen van een verdacht organisme op een handelsbedrijf in Boskoop. In het monster is op 23 juli door de nieuwe Voedsel- en Warenautoriteit (nVWA) de tamme kastanje-galwesp geïdentificeerd. De vondst is gedaan in een partij van vijf planten van de tamme kastanje (*Castanea sativa*). Deze planten zijn in 2008 vanuit Italië geleverd. Gezien de levenswijze van de tamme kastanje-galwesp en de gevonden symptomen op de planten is het zeker dat in Nederland verdere ontwikkeling van de aantasting heeft plaatsgevonden. Of er sprake is van verspreiding buiten het nu besmette gebied is nog onbekend, maar valt niet uit te sluiten.

Het is de eerste maal dat dit schadelijke organisme in Nederland is aangetroffen. De *Dryocosmus kuriphilus* wordt beschouwd als één van de meest schadelijke insecten voor tamme kastanjes. Alleen planten van het geslacht *Castanea* (tamme kastanje) worden aangetast. Het insect komt in Europa wijd verspreid voor in Italië en verder in Frankrijk, Slovenië en Zwitserland.

De schadelijkheid van de galwesp heeft vooral betrekking op een verminderde opbrengst van de vruchten. Dit is voor Nederland minder relevant. Een recente studie van de European Food Safety Authority (EFSA) omschrijft de opbrengstschade als matig, met daarbij wel de kanttekening dat door het ontbreken van goede data er een hoge mate van onzekerheid is. Bomen verzwakken wel door de aantasting.

Sinds 2006 heeft de Europese Commissie voorlopige noodmaatregelen afgekondigd om het binnenbrengen en verdere verspreiding van het organisme in de EU te voorkomen. De recent gemaakte risicoanalyse van EFSA dient als basis voor verdere besluitvorming in de EU.

De Europese regelgeving is neergelegd in Beschikking 2006/464/EG. Binnen de EU geldt een plantenpaspoortplicht voor de handel in uitgangsmateriaal van de tamme kastanje (uitgezonderd zaden) binnen en tussen de lidstaten van de EU. Voor de import van uitgangsmateriaal in de EU geldt de eis van een fytosanitair certificaat. Het materiaal moet afkomstig zijn van productieplaatsen gelegen in landen of gebieden waar de tamme kastanjegalwesp niet voorkomt. Binnen de EU is verder sprake van een plicht tot jaarlijkse monitoring op de aanwezigheid van het organisme.

Op grond van de Europese regelgeving dient zodra een aantasting wordt vastgesteld rondom het besmette gebied (de haard) een kerngebied met een straal van 5 km en daaromheen een bufferzone met een straal van 10 km te worden afgebakend (in totaal dus 15 km rondom het besmette gebied). Binnen deze gebieden geldt een vervoersverbod van de betrokken planten (tamme kastanje) gedurende een periode van minimaal 3 jaar. Verder dient bij gevonden aantastingen het organisme te worden uitgeroeid op de productieplaats door middel van vernietiging van aangetaste planten en planten die behoren bij dezelfde partij.

Bovenstaande maatregelen zullen in Nederland per 3 augustus worden afgekondigd. Volgens een eerste inschatting zal de afbakening van het besmette gebied, het kerngebied en de bufferzone een beperkt aantal bedrijven (ongeveer 10) in de regio Boskoop treffen die overigens meestal kleine partijen tamme kastanjes verhandelen. Ook tuincentra binnen het betrokken gebied zullen door de maatregelen worden getroffen. Eventuele uitroeiingsmaatregelen zullen zich op grond van de Europese regelgeving alleen richten op kwekers.

Verder zal in aanvulling op bovengenoemde maatregelen op korte termijn een survey worden uitgevoerd in een straal van 500 meter rond het besmette gebied om te bepalen of verdere symptomen van aanwezigheid van de kastanjegalwesp worden gevonden. Doel van deze survey is om de mate van verspreiding van het organisme in de regio verder te kunnen bepalen. Op basis van deze survey kan eventueel besloten worden tot vervolgmaatregelen.

Tweede vondst Oost-Aziatische boktor in Hoofddorp

Hiermee informeer ik u tevens over de tweede vondst van een Oost-Aziatische boktor in Hoofddorp. Over de eerste vondst heb ik u op 13 juli jl. geïnformeerd (kamerstuk 27 858, nr. 89). Nadat het onderzoek door de nVWA naar aanleiding van de eerste vondst in dit gebied was afgerond, is op 23 juli jl. door een inwoner van Hoofddorp gemeld dat ze een boktor had gevangen. Onderzoek van de nVWA heeft uitgewezen dat het ook hier gaat om een Oost-Aziatische boktor.

De vondst is gedaan in een tuin gelegen op ongeveer 70 meter afstand van de eerste vondst in Hoofddorp. In de tuin zijn geen verdere symptomen van de boktor aangetroffen. Gebleken is dat er via planten (vooral beukenhaag) voor een deel een natuurlijke verbinding bestaat tussen de twee tuinen waar de boktorren zijn gevonden. Het lijkt daarmee waarschijnlijk dat deze tweede vondst afkomstig is van dezelfde plant waarin begin juli twee uitvlieggaten waren aangetroffen. Nader onderzoek vindt plaats of er aanwijzingen zijn dat dit wel of niet het geval is.

De nu gedane vondst beschouw ik als behorend bij de vorige vondst van de boktor in Hoofddorp. In mijn brief van 13 juli jl. heb ik u gemeld dat de kans dat bevruchting en eiafzetting heeft kunnen plaatsvinden bij deze vondst als klein werd ingeschat. Nader onderzoek naar het eerstgevonden, vrouwelijke, exemplaar heeft uitgewezen dat deze zo jong was dat deze nog geen eitjes had kunnen afzetten. De tweede boktor betreft een mannetje. Deze twee boktorren hebben dus niet kunnen bijdragen aan verdere verspreiding.

De nieuwe vondst van de boktor leidt niet tot aanpassing van de bufferzone die reeds was ingesteld naar aanleiding van de vorige vondst. In een straal van 100 meter rond de nieuwe vondst is aanvullend onderzoek in de tuinen van omwonenden verricht. Hierbij zijn geen symptomen gevonden van de boktor.

**Verzoek Kamer openbaarmaking stukken en controles
Oost-Aziatische boktor**

Tot slot wil ik u nog berichten dat u in een separate brief reactie zult ontvangen op uw verzoek d.d. 23 juni jl. (kenmerk 27858-86/2010D26386) om openbaarmaking van stukken en controles rond de Oost-Aziatische boktor. Ik verwacht u hierover eind augustus nader te kunnen informeren.

De minister van Landbouw, natuur en Voedselkwaliteit,
G. Verburg